

Ankara'nın Sanat Yapıtlarına Sahip Çıkmalıyız!

SANART Görsel Kültür ve Estetik Derneği olarak, Ankara'nın sahip olduğu, çok değerli iki sanat yapıtının geçtiğimiz günlerde yok olması karşısında, ülkemizin sanat ve kültür değerlerinin hızla yitirilmekte olmasından derin üzüntü ve kaygı duyuyoruz.

Dünyaca ünlü iki heykel sanatçısı, İlhan Koman ve Otto Herbert Hajek'in kentin iki önemli kamusal mekânında, Seymenler Parkı ve Hergelen Meydanı'nda yer alan yapıtlarının geçtiğimiz günlerde ortadan kaybolması ve yıkılması, Ankara ve ülkemiz için çok büyük bir kayıptır. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin koruması altında bulunan bu iki önemli sanat yapıtının yitirilmiş olması, ne yazık ki, XX. yüzyılın soyut sanat ve modern mimarlık yapıtlarına karşı bilinçli ve sistemli bir yok etme eyleminin yürütülmekte olduğu kaygısını güçlendirmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından, SANART'ın da katkılarıyla 1989-1994 yılları arasında kente kazandırılmış olan bu iki yapıt, "Ankara'nın Heykelleri" projesi kapsamında, aralarında Selim Turan, Mehmet Aksoy, Jorgen Haugen Sorensen'in eserlerinin de bulunduğu, bugün Ankara'nın çeşitli mekânları, parkları ve meydanlarında kent mekânıyla bütünleşmiş olan heykellerle birlikte hayata geçirilmişti.

Anıtkabir'in girişinde, doğu kanatta yer alan rölyefleri gerçekleştirmiş olan İlhan Koman, sanatı bilimle dahice bütünleştirdiği yapıtlarıyla dünyaca tanınan bir sanatçımızdır. Sanatçının "İsimsiz" adlı eseri, İlhan Koman Vakfı'nın özel izniyle, İtalya'da bronzdan dökülerek Ankara'ya getirilmiş ve Seymenler Parkı'na yerleştirilmişti. Parkı bir açık hava sanat müzesi yapan eserler arasında öne çıkan bu eser, sanat ve estetik değeri yanı sıra, parka yerleştirildiği günden bugüne, parkı kullanan her bir birey için ayrı bir anlam ve anı değeri taşımaktaydı. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin ihtimamla korumakla yükümlü olduğu, ancak Mayıs 2016 başında kaidesinden sökülerek ortadan kaldırılan, tüm Ankaralıları ait olan bu eserin bir an önce bulunarak yeniden yerine yerleştirilmesini talep ediyoruz.

XX. Yüzyılın ikinci yarısında, modern heykel sanatının öncülerinden biri olan Alman heykeltıraş Otto Herbert Hajek, dünyanın farklı şehirlerinde kent mekânları ve mimari bağlamla bütünleşen büyük boyutlu soyut heykelleriyle tanınmaktadır. Dünyaca ünlü Alman heykel sanatçısı, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından, "Ankara'nın Heykelleri" projesi kapsamında, SANART'ın da girişimleriyle Ankara'da çağdaş bir heykel uygulaması yapmak üzere davet edilmişti. Hayek, Gençlik Parkı'nın karşısında, İsviçreli mimar Ernst Egli'nin tasarımı olan Gazi Lisesi önünde, meydanın ölçeği ve bu modern mimarlık eserinin mimari formu ile diyalog içerisinde, soyut geometrik formlardan oluşan heykel kompozisyonunu yere özel olarak projelendirmiş ve yapımının ilk aşamasında başında bulunmuştu. Dünya şehirlerinde seçkin eserleri bulunan Otto von Hajek'in Ankara'da özel olarak tasarlamış olduğu

bir yapıtının bulunması farklı bir değer taşımaktaydı. Fakat ne yazık ki, uzun bir zamandır çevresi amacı dışında kötü kullanılan ve son dönemde dikenli tellerle çevrelenmiş bulunan bu eser, Hergelen Meydanı'nda inşa edilmekte olan Cami çevresinde yapılan düzenlemeler sırasında yıkılmıştır. Dünya şehirlerinin eserlerine sahip olmakla övündüğü, dünya çapında bir sanatçının yapıtının bu şekilde yok edilmesi, çağdaş sanat ve kültür değerlerini hiçe saymak anlamına gelmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'ni Hajek'in bu yapıtının özgün projesine uygun olarak yerinde yeniden inşa etmeye ve böylece yapılan hatayı olabildiğince telafi etmeye davet ediyoruz.

Her biri büyük özenle yapıldığı dönemin çağdaş sanat anlayışını yansıtan, kentin kamusal mekânlarını tamamlayan, kentlilerin belleklerinde özel bir yer ve anlam kazanmış bulunan sanat yapıtlarının, ifade özgürlüğünün simgeleri olarak özenle korunması, bir toplumun kültürünün tüm derinliği ve zenginliğiyle gelecek kuşaklara taşınması açısından yaşamsal önem taşımaktadır. Sanata ve kültüre değer veren çağdaş bir ülke ve şehir yönetiminden beklenen, ülkenin ve toplumun tümünün sahip olduğu sanat ve kültür varlıklarına değer verilerek en iyi koşullarda geleceğe aktarılmasının sağlanmasıdır.

İlhan Koman'ın deyişiyile; "İnsan her şeyin ölçüsü olduğu zaman kent, içinde yaşamaya değer bir yer olacaktır. Sanatçının amacı, insanlara yaratıcı, öznel bir bakış açısı kazandırmak, içinde yaşadıkları koşulların tek ve mutlak olmadığını hatırlatmaktır."

Ankara'nın sahip olduğu, her biri döneminin sanat ve mimarlık anlayışlarının seçkin birer örneği olan sanat ve kültür varlıklarının yok edilerek kentin ve kentlilerinin belleğinin silinmesine yönelik seçmeci yıkıcılığın bir an önce son bulması için yaptığımız bu çağrıyı kamuoyuna saygıyla bildiririz.

SANART Görsel Kültür ve Estetik Derneği